

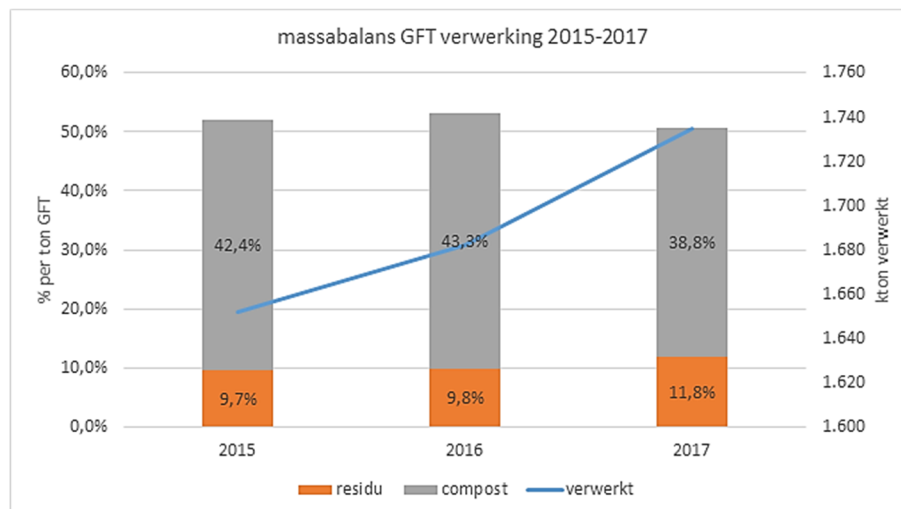
Kwaliteit gft-afval verslechtert en leidt tot zorgen bij de compostsector

De gft-verwerkers constateren een achteruitgang in de gft-kwaliteit. Hierdoor kan er minder kwalitatief hoogstaande compost worden gemaakt, zijn de uitdagingen voor de afzet van compost vergroot, wordt er meer residu verbrand of gestort en minder CO₂ bespaard. Dit baart de sector zorgen en om die reden vraagt de Vereniging Afvalbedrijven de overheid haar beleid zodanig aan te passen dat gft-verwerking kwalitatief hoogwaardig en circulair kan blijven plaatsvinden.

Groeiende gft-verontreiniging leidt tot minder kwalitatief hoogstaande compost en minder CO₂-besparing

Gft-verwerkers in Nederland maken zich in toenemende mate zorgen over de kwaliteit van het gescheiden ingezamelde gft-afval. Om deze zorg te staven, is de Vereniging Afvalbedrijven afgelopen jaar gestart met de uitvoering van sorteeranyses van gft-afval bij haar leden. De eerste resultaten zijn veelzeggend:

- 1 Gft-afval blijkt gemiddeld 4,40% verontreiniging te bevatten per ton gft-afval. Dat betekent dat het Nederlands gft-afval jaarlijks maar liefst 65.000.000 kg verontreiniging bevat. Ter vergelijking, soortgelijke analyses uitgevoerd in 2000 en 2008 laten zien dat het gemiddeld percentage verontreiniging uitkwam op respectievelijk 0,95% en 2,30%.
- 2 De gehalten van glas en plastic zijn verdubbeld ten opzichte van de beginjaren van de gescheiden gft-inzameling (1998 – 2002).
- 3 De hoeveelheid te verwerken gft-afval neemt toe, maar er wordt minder compost geproduceerd en minder CO₂ bespaard per ton gft-afval. Conclusie: het aandeel gft-afval dat te verontreinigd is om te composteren (residu) neemt toe en moet worden verbrand of gestort, wat heeft geresulteerd in een verslechtering van de CO₂-footprint van de sector. De cijfers van 2015 – 2017 laten dit beeld duidelijk zien:

CO₂-besparing per ton gft-afval: **120kg** **126kg** **101kg**

Op basis van deze analyses constateren wij dat de kwaliteit van het gft-afval de afgelopen jaren met grote sprongen achteruit is gegaan. Tegelijkertijd zien wij dat de CO₂-footprint voor het eerst is verslechterd. Wij vinden dit een zorgwekkende situatie en samen met de overheid willen wij kijken naar een oplossing hiervoor.

Bijdrage compost aan duurzaam bodembeheer en klimaatbeheersing staat op het spel

Passend bij de ambitie, zoals verwoord in het Rijksbrede programma Circulaire Economie, maken gft-verwerkers nieuwe grondstoffen van gft-afval, zoals compost. Compost bevat veel stabiele organische stof. Organische stof draagt bij aan realisatie en behoud van een gezonde bodem. Een gezonde bodem is van essentieel belang voor een duurzame en productieve landbouw. Daarnaast levert compost een bijdrage aan een beter klimaat. Organische stof bestaat voor ruim de helft uit koolstof, waardoor CO₂ voor lange tijd wordt vastgelegd in de bodem en niet wordt uitgestoten naar de lucht. Een toenemende verontreiniging in het gft-afval heeft tot gevolg dat de hoeveelheid en de kwaliteit van de compost afneemt, daarmee een duurzame en productieve landbouw in het gedrang komt, en CO₂ minder lang in de bodem kan worden vastgelegd.

Gft-verwerkers streven naar de productie van kwalitatief hoogwaardigere bodemverbeteraars. Keurcompost geldt als hét keurmerk voor kwalitatief hoogwaardige compost voor land- en tuinbouw. De eisen waaraan Keurcompost met kwaliteitslabel moet voldoen, zijn strenger dan de Nederlandse wet voorschrijft en zijn afgestemd met vertegenwoordigers van compostgebruikers in de akkerbouw. Echter, de eisen van deze gebruikers nemen toe, waardoor de inspanningen van de gft-verwerkers om kwalitatief hoogstaande Keurcompost te produceren ook toenemen. Nu de verontreiniging van het gft-afval ook groter wordt, ontstaat een zeer onwenselijke en kostbare situatie voor de gft-verwerkers en komt de afzet van een bodemverbeterend, circulair product in het gedrang.

Overheidsbeleid mede oorzaak van gft-verontreiniging

De Vereniging Afvalbedrijven mist de aandacht voor de verbetering van de kwaliteit van, onder andere, het gft-afval in het programma Van Afval Naar Grondstof – Huishoudelijk Afval (VANG-HHA). Wij zijn van mening dat de focus op het terugdringen van de hoeveelheid restafval leidt tot een toename van verontreiniging in de andere stromen, waaronder gft-afval. Tevens heeft deze toename aan verontreinigingen tot gevolg dat het aandeel te verwerken residu ook toeneemt. Dit werkt kostenverhogend in de keten, bij de gemeenten en bij de burgers. Omdat het niet mogelijk is het residu voor 100% af te scheiden van het gft-afval, zien wij in de praktijk dat iedere procent verontreiniging tot een verdrievoudiging van de hoeveelheid residu leidt. Dit residu moet worden afgescheiden van het organisch materiaal en moet, alsnog, tegen hogere kosten worden verbrand of gestort. Een situatie die in onze ogen niet past binnen de ambities van het Rijksbrede programma Circulaire Economie.

Wij hebben opgemerkt dat het Rijk in toenemende mate oog heeft voor de kwaliteit van ingezameld gft-afval. Wij hopen dat dit resulteert in een kwaliteitsbevorderend programma of set aan maatregelen om de kwaliteit van het gft-afval te verbeteren. Als partner in de circulaire economie denken en doen wij hier graag aan mee.

De Vereniging Afvalbedrijven roept op: Kom in actie voor schoner gft-afval!

Met ons pleidooi proberen wij inzichtelijk te maken dat toegenomen verontreiniging in gft-afval verregaande gevolgen heeft voor bodemgesteldheid, klimaat en de transitie naar de circulaire economie. In dit kader dragen wij graag ons steentje bij en zoeken wij het gesprek met de overheid op om deze zorgwekkende situatie een halt toe te roepen. Zo proberen wij via het Landelijke afvalbeheerplan 3 te komen tot een gefaseerde normstelling voor de kwaliteit van het gft-afval richting maximaal 1% verontreiniging. Daarnaast werken wij samen met de overheid aan een 'aanvalsplan kwaliteit gft', waarin acties zijn opgenomen om de kwaliteit van het gft-afval te verbeteren, zoals een uniforme wel/niet-lijst gft-afval. Cruciaal in dit proces is dat alle ketenpartners samenwerken en om die reden hopen we van harte dat u met ons meedoet.